

*Lad os rejse os og høre dette hellige evangelium,
som evangelisten Matthæus skriver:*

For Himmeriget ligner en vingårdsejer, der tidligt om morgenen gik ud for at leje arbejdere til sin vingård.

Da han var blevet enig med dem om en dagløn på en denar, sendte han dem hen i sin vingård. Ved den tredje time gik han ud og så nogle andre stå ledige på torvet, og han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård, så skal jeg betale, hvad I har ret til. De gik derhen. Igen ved den sjette og den niende time gik han ud og gjorde det samme.

Ved den ellefte time gik han derhen og fandt endnu nogle stående dér, og han spurgte dem: Hvorfor har I stået ledige her hele dagen? De svarede ham: Fordi ingen har lejet os. Han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård.

Da det blev aften, sagde vingårdens ejer til sin forvalter: Kald arbejderne sammen og betal dem deres løn, men sådan, at du begynder med de sidste og ender med de første. Og de, der var blevet lejet i den ellefte time, kom og fik hver en denar.

Da de første kom, troede de, at de ville få mere; men også de fik hver en denar. Da de fik den, gav de ondt af sig over for vingårdsejeren og sagde:

De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har båret dagens byrde og hede.

Men han sagde til en af dem: Min ven, jeg gør dig ikke uret. Blev du ikke enig med mig om en denar? Tag det, der er dit, og gå! Jeg vil give den sidste her det samme som dig. Eller har jeg ikke lov til at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god? Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.«

Matt 20,1-16

Engang skulle der spilles et teaterstykke i en stor sal, hvor pladserne ikke var nummererede. De, der kom i god tid, tog de bedste pladser forrest, og de skyndte sig også at optage nogle pladser til andre, som de var sammen med. De sidste, dem der altid kommer i sidste øjeblik, måtte nøjes med de dårligste pladser bagerst i salen.

Teaterstykket gik i gang, tæppet gik fra, men der var ingen scene inde bag tæppet – der var kun en stor skærm, hvorpå der stod: ”De sidste skal blive de første, og de første, skal blive de sidste.” Så gik der et tæppe fra i den anden ende af salen, og dér bagerst i salen var den rigtige scene.

Folk sad rådvilde et øjeblik, hvorefter de fandt ud af at vende deres stole, sådan at de bagerste blev de forreste, og de forreste blev de bagerste. Eller sagt på en anden måde, de sidste blev de første, og de første blev de sidste. Hvor uretfærdigt!

Lige så uretfærdig er vingårdsbonden, som vi hører om i dagens tekst, der forskelsbehandler sine arbejdere. De får ikke løn efter fortjeneste. De får alle samme løn, uanset om de har arbejdet i 1 eller i 12 timer. Det kan enhver da se det uretfærdige i. Det skal da kunne betale sig at arbejde! Det er da kun ret og rimeligt. Ellers kunne man da bare satse på altid komme til sidst og score kassen.

Jesus fortæller den her historie om vingårdsejeren, fordi Peter, en af Jesu disciple, lige forinden har spurgt, om disciplene ikke vil blive bedre behandlet i Himmeriget end andre mennesker. De har jo trods alt forladt alt for at følge ham, og det bliver de vel belønnet for. Som svar får disciplene altså lignelsen om, hvor uretfærdig en løn vi risikerer at få i Himmerige, og det er endda på trods af lang og tro tjeneste.

Det er jo sådan set meget forståeligt, at det vækker forargelse. Men inden vi bliver alt for forargede, skal vi lige have på plads, hvad det er for en tekst, vi har med at gøre. Det er ikke et oplæg til lønforhandlinger. Det er en lignelse. Og når Jesus fortæller lignelser, er det for at fortælle om Gudsriget og Guds forhold til os mennesker.

Gud giver os ikke løn efter fortjeneste. Faktisk får vi slet ikke løn. Vi får det, vi har brug for – nemlig kærlighed. Gud elsker os, uanset om vi har gjort os fortjent til det eller ej. Guds kærlighed er helt og aldeles uretfærdig. Og Gud ske tak og lov for det.

Vi kan nemlig aldrig gøre os fortjent til kærlighed – for så er det slet ikke kærlighed. Kærligheden kan ikke fortjenes, den kan kun modtages ufortjent. Guds uretfærdige kærlighed er faktisk det, vi kalder nåde –

og den er ganske gratis. Og gratis er lige nøjagtig det latinske ord for nåde! Nåden er gratis!

Nåde er, at Gud er os tro, også når vi ikke er tro mod os selv, mod andre eller tro mod Gud.

Nåde er, at Gud altid er os nær, når vi selv er åndsfraværende, og ikke sanser Guds nærvær midt i vores liv.

Nåde er, at Gud elsker os, selvom vi ikke elsker Gud, vores medmennesker eller os selv.

Nåde er og bliver forrygende uretfærdig set i forhold til vores handlinger – og Guds ske tak og lov for det. For nåde har netop ikke noget med retfærdighed at gøre. Det har med kærlighed at gøre.

Du kan ikke gøre noget for at få Gud til at elske dig mere, for Gud elsker dig allerede helt og holdent. Men det helt ubegribelige er, at du heller ikke kan gøre noget for at få Gud til at elske dig mindre.

Gud elsker dig – punktum. Gud elsker dig lige nøjagtig, som du er. Og det er så ubegribeligt for os mennesker, at vi nemt forarges.

Da den værste forargelse havde lagt sig i den store teatersal, hvor de bagerste blev de forreste og de forreste blev de bagerste, begyndte teaterstykket. En ung fyr, der er lurvet klædt, kommer ind på scenen.

Han virker rå og udstråler brutalitet. Han bor under kummerlige forhold, og lever af at begå kriminalitet.

En dag stjæler han en parkeret bil, men opdager, mens han med speederen i bund ræser af sted, at der ligger et lille spædbarn i en lift på bagsædet. Han kan ikke stoppe og smide ungen af, men bliver nødt til at tage babyen med hjem.

Den lille kigger på ham og græder. Først forsøger han at sætte liften med skrigballonen ved siden af en container uden for hans hus for at blive fri for larmen. Men han bliver ved med at kunne høre barnegråd, og det river og flår i ham. Så henter han barnet ind igen. Og i samme øjeblik han tager det op og holder det i sine arme, falder det til ro.

Med et par gamle aviser får den lille en tør numse, og på forunderligste vis får han også mad i babyen. Teaterstykket handler selvfølgelig om, hvordan den sårbare baby gør den hårdkogte fyr blød. Hans forhold til barnet udvikler sig.

En dag finder han ud af, hvem de rigtige forældre er. Barnet er efterlyst, og politiet er involveret. Endnu en gang nager hans dårlige samvittighed ham, og han beslutter sig for at aflevere barnet. Men han vil gøre det om natten for ikke at blive opdaget. Han lister i mørket hen til huset, hvor forældre bor.

Stiller liften med barnet på trappen, ringer på døren og vil løbe væk. Men i samme sekund oplyses scenen af et lyshav. Området er omgivet af politibiler og bevæbnede betjente, der stormer frem for at anholde ham.

Men babyens mor løfter hånden for at stoppe dem. Hun vil ikke have, at de anholder den unge fyr. Hun vil snakke med ham. Den unge fyr forventer morens vrede og raseri, eller det, der er værre. Og på en underlig måde mødes han måske også af det, der er ”værre” – nemlig af hendes manglende fordømmelse. For det er som om, noget i ham kortslutter. Hans billede af verden som et råt og koldt sted krakelerer.

Foran ham står en mor med det barn i sine arme, som han har stjålet. Det eneste retfærdige ville være, at hun var rasende på ham, at han blev dømt og buret inde. Så ville han kunne fastholde sit verdensbillede, at verden er et koldt og råt sted at være. Men i stedet rækker den lille, der jo har opbygget en fortrolighed med ham, sine arme ud mod ham. Moren ser og anerkender det.

Ikke fordi fyren har gjort sig fortjent til barnets kærlighed, ved at have stjålet det. Selvfølgelig ikke. Heller ikke fordi han har gjort sig fortjent til morens

accept. Nærmere tværtimod. Og absolut heller ikke fordi, det var retfærdigt, det han havde gjort. Slet ikke.

Den unge fyr fik absolut ikke løn som fortjent. Han fik det, han havde brug for – nemlig kærlighed. Og kærligheden kan ikke styres, legitimeres eller forhindres. Den er i bund og grund dybt uretfærdig.

Den unge fyr var som den vingårdsarbejder, der i 11. time kom ind i vingården og fik samme løn, som de arbejdere, der havde været der hele dagen. Han havde ikke fortjent den. Langt fra. Men den unge fyr havde hårdt brug for Guds nåde, som er gratis – den kan ingen gøre sig fortjent til.

Det er dybt uretfærdigt, og Gud ske tak og lov for det. For verden er heldigvis ikke styret af retfærdighed – den er styret af længslen efter kærlighed.

Kærligheden er den allerstørste drivkraft i verden. Og Gud elsker alle sine børn. Også dem der kommer halsende i sidste øjeblik og får de dårligste pladser her i livet.

Hertil er der kun at sige:

Lov og tak og evig være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treeing Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen

Kirkebøn

Vi takker dig, Gud,
for det liv, du har skænket os,
for den verden vi lever i,
for de mennesker, vi holder af
– og dem som holder os ud.

Lad os leve af nåde,
og lad os formes af deraf,
så vi lærer at være mod hinanden,
som du vil, at vi skal være.

Lad os ikke dømme dem,
der i 11. time kommer ind i Himmeriget.
Men lær os at tage imod hinanden,
som du modtager os.

Lad os ikke forarges over din godhed,
og oplys vort sind,
hvis vi alligevel fristes til at forarges over de sidste,
der får lov til at blive de første.
Lær os, at der ikke går noget fra os,
når du generøst deler din ud af din nåde til alle.
Giv os modet til at hengive os til dig i tillid til,
at vi altid hviler i din kærlighed.

Vær hos den, der lider, sørger og er bange.
Hos den der er bitter, udmattet og modløs.

Lad den, for hvem døden er nær, mærke
din omsorg, dit nærvær og din kærlighed.

Velsign den danske menighed i Australien, og alle,
som opholder sig her, landet og dets indbyggere,
og Danmark, dronningen og hele hendes hus.

Vær med regeringen, Folketinget og domstolene.
Giv visdom, indsigt og klarhed til dem,
der har indflydelse på andre liv.

Giv kærlighed, lydørhed og ydmyghed til dem,
der har fået magt, ansvar og myndighed betroet.

Nedbryd falske fjendebilleder og fordomme.
Skab vilje til fred, dialog og forsoning,
overalt hvor der findes had, fanatisme og sårede
følelser.

Styrk og bevar din kristne kirke og alle os i den,
både her i Australien og ude over hele din verden.
Gør os til et åbent, levende og givende fællesskab.
Giv os alle din nåde, fred og velsignelse.
Amen